

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 17.3.2023
COM(2023) 143 final

2023/0074 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v souvislosti s předložením návrhu na změnu dodatku I k Úmluvě o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů s ohledem na čtrnácté zasedání konference smluvních stran

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie v rámci Úmluvy o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů v souvislosti s předložením návrhů rozhodnutí čtrnáctého zasedání konference smluvních stran o změně dodatků k úmluvě.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů

Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (dále jen „úmluva“) má za cíl zachovat suchozemské a mořské stěhovavé druhy živočichů a stěhovavé druhy ptáků v celém areálu jejich rozšíření. Jedná se o mezvládní smlouvu uzavřenou pod záštitou Programu OSN pro životní prostředí, která se zabývá ochranou volně žijících živočichů a přírodních stanovišť v celosvětovém měřítku. Stěhovavé druhy, jež mají být chráněny, jsou uvedeny v dodatcích I (ohrožené druhy) a II (druhy, jež mají být předmětem dohod) k úmluvě. Úmluva vstoupila v platnost dne 1. listopadu 1983.

Evropská unie je smluvní stranou této úmluvy¹.

2.2. Konference smluvních stran

Konference smluvních stran je rozhodovacím orgánem úmluvy, jenž má pravomoc posuzovat stav stěhovavých druhů z hlediska jejich ochrany a následně měnit dodatky I a II k úmluvě. V souladu s článkem XI úmluvy mohou být návrhy na změnu předloženy jakoukoli smluvní stranou a přijímají se dvoutřetinovou většinou přítomných a hlasujících smluvních stran.

Čtrnácté zasedání konference smluvních stran se bude konat v Samarkandu (Uzbekistán) ve dnech 23. až 28. října 2023. Sekretariát úmluvy v souladu s čl. XI odst. 3 stanovil lhůtu pro předkládání návrhů na změny do 26. května 2023. Je proto nezbytné, aby Rada přijala rozhodnutí s cílem stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie s ohledem na čtrnácté zasedání konference smluvních stran v souvislosti s předložením návrhů na změnu.

Před čtrnáctým zasedáním konference smluvních stran může sekretariát úmluvy sdělovat návrhy ostatních smluvních stran na změnu dodatků I a II k úmluvě, což si může vyžádat další rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie v souvislosti s těmito návrhy.

2.3. Zamýšlený akt konference smluvních stran

Pro čtrnácté zasedání konference smluvních stran se navrhuje, aby Unie předložila návrh na změnu dodatku I k úmluvě s cílem zvýšit ochranu jednoho druhu kytovců, středobaltské sviňuchy obecné (*Phocoena phocoena*), v celém areálu jejího rozšíření, a to i mimo Unii.

Pokud bude zamýšlený akt přijat, stane se pro smluvní strany závazným v souladu s článkem XI úmluvy, který stanoví, že změna dodatků vstoupí pro všechny smluvní strany v platnost devadesát dní po zasedání konference smluvních stran, na němž byla přijata, s výjimkou stran, které uplatní výhradu.

¹ Rozhodnutí Rady 82/461/EHS ze dne 24. června 1982 o uzavření Úmluvy o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (Úř. věst. L 210, 24.6.1982, s. 10).

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Unijní návrh na změnu dodatku I vychází z těchto předpokladů: 1) zahrnutí daných druhů je vědecky podložené; 2) jejich zahrnutí je v souladu s právními předpisy EU a 3) Unie se zavázala k mezinárodní spolupráci v oblasti ochrany biologické rozmanitosti.

Návrh je v souladu s osmým akčním programem pro životní prostředí na období do roku 2030² a se Strategií EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030³, zejména s klíčovým závazkem č. 14 plánu EU na obnovu přírody, podle něhož *jsou vedlejší úlovky druhů vyloučeny nebo sníženy na úroveň, která umožňuje obnovu a zachování druhů*. Tento návrh by nevyžadoval žádné změny práva Unie, neboť se týká druhů, na něž se již vztahuje náležitá ochrana v rámci práva Unie, především v rámci směrnice EU o ochraně přírodních stanovišť⁴ (která zakazuje odchyt nebo usmrcování kytovců v EU) a společné rybářské politiky EU⁵. Evropská komise přijala dne 21. února 2023 „Akční plán EU: Ochrana a obnova mořských ekosystémů pro udržitelný a odolný rybolov“, který vychází ze Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a vyzývá členské státy EU, aby přijaly nebo doporučily opatření k minimalizaci vedlejších úlovků středobaltské sviňuchy obecné (nebo k jejich snížení na úroveň, která umožňuje plnou obnovu její populace)⁶.

Návrh nevytváří nové požadavky na monitorování či podávání zpráv. Veškeré plány provádění a monitorování by byly součástí pravidelného plánování a podávání zpráv podle úmluvy. Návrh navíc nemá žádné důsledky pro rozpočet.

Neformální výměna předběžných názorů s členskými státy proběhla prostřednictvím písemné konzultace členských států, které jsou členy platformy EU pro biologickou rozmanitost.

Postojem, který má být jménem Unie zaujat, by proto mělo být zmocnění Komise k předložení výše uvedeného návrhu sekretariátu úmluvy.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví *„postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody“*.

Pojem *„akty s právními účinky“* zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se dotýčný orgán řídí. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale mohou *„rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie“*⁷.

² [EUR-Lex - 32022D0591 - CS - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

³ [EUR-Lex - 52020DC0380 - CS - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

⁴ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice (Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22).

⁶ Viz rovněž nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/303 ze dne 15. prosince 2021, kterým se mění nařízení (EU) 2019/1241, pokud jde o opatření ke snížení náhodných úlovků populace sviňuchy obecné Baltského moře (*Phocoena phocoena*) trvale žijící v Baltském moři.

⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.1.2. Použití na stávající případ

Konference smluvních stran je orgánem zřízeným dohodou, a to Úmluvou o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů.

Akt, který má konference smluvních stran přijmout, představuje akt s právními účinky. Zamýšlený akt bude závazným podle mezinárodního práva v souladu s článkem XI Úmluvy o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec úmluvy.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v souvislosti s nímž se postoj jménem Unie zaujímá. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek označit za hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 SFEU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2. Použití na stávající případ

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týká životního prostředí.

Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 192 odst. 1.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 192 odst. 1 ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v souvislosti s předložením návrhu na změnu dodatku I k Úmluvě o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů s ohledem na čtrnácté zasedání konference smluvních stran

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 192 odst. 1 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Rozhodnutím Rady 82/461/EHS⁵ Unie uzavřela Úmluvu o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (dále jen „úmluva“), jež vstoupila v platnost dne 1. listopadu 1983.
- (2) Podle článku XI úmluvy může konference smluvních stran přijímat rozhodnutí o změně dodatků I a II k úmluvě.
- (3) Konference smluvních stran během svého čtrnáctého zasedání ve dnech 23. až 28. října 2023 může takové změny přijmout. Sekretariát úmluvy informoval strany úmluvy o tom, že jakékoli návrhy na změnu mu mají být v souladu s čl. XI odst. 3 úmluvy sděleny do 26. května 2023. Unie jakožto strana úmluvy může takové návrhy předkládat.
- (4) Je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie, pokud jde o předložení návrhů na změnu dodatků k úmluvě, neboť rozhodnutí konference smluvních stran bude pro Unii závazné.
- (5) Zahrnutí středobaltské sviňuchy obecné (*Phocoena phocoena*) do dodatku I k úmluvě by bylo vědecky podloženo vzhledem k tomu, že se z hlediska ochrany jedná o kriticky ohrožený druh, bylo by v souladu s právními předpisy Unie i s jejím závazkem podílet se na mezinárodní spolupráci v oblasti ochrany biologické rozmanitosti.
- (6) Unie by proto měla předložit tento návrh na změnu dodatku I k úmluvě. Komise by tento návrh měla sdělit sekretariátu úmluvy,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Postojem Unie, který má být zaujat s ohledem na čtrnácté zasedání konference smluvních stran Úmluvy o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů, je předložení návrhu na změnu dodatku I k úmluvě za účelem zahrnutí středobaltské sviňuchy obecné (*Phocoena phocoena*).

2. Komise sdělí tento návrh jménem Unie sekretariátu úmluvy.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Komisi.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*